

Rakendusakti kavand raamatupidamise seaduse, audiitortegevuse seaduse ja
väärtpaberituru seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskirja juurde

Rahandusministri 15. juuli 2019. a määruse nr 35 „Arvestusala eksperdi kutseeksami
programm“

Lisa 5 (muudetud sõnastuses)

Alamosa: 1.4 Raamatupidamise õiguse alamosa

Valdkond: 1.4.1 Õigus

Valdkonna ja teemade allikad ning allika asjakohasus

Allikas		Allika asjakohas us
1	Tsiviilseadustiku üldosa seadus	B
2	Äriseadustik	A
3	Mittetulundusühingute seadus	C
4	Sihtasutuste seadus	C
5	Tulundusühistuseadus	C
6	Asjaõiguse seadus	B
7	Võlaõiguse seadus	B
8	Töölepingu seadus	A
9	Pankrotiseadus	B
10	Saneerimise seadus	B
11	Maksukorralduse seadus	B
12	Tulumaksuseadus	A
13	Sotsiaalmaksuseadused	A
14	Käibemaksuseadus	A
15	Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus	B
16	Muud maksuseadused	C
17	Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus	B
18	Isikuandmete kaitse üldmäärus 2016/679	C

Allikate alajaotused ning liigitus põhi- ja lisasäteteks*

1. Tsiviilseadustiku üldosa seadus (TsÜS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§ 24, 25, 31, 38, 46	Juriidiline isik	X	
§-d 49-50	Asja mõiste	X	
§-d 66-66 ¹	Vara mõiste, ettevõtte mõiste	X	

§ 67	Tehingu mõiste	X	
§ 72	Tahteavalduse tagasivõtmine	X	
§ 76	Käsutusõiguse piiramine ja välistamine	X	
§ 77-83, 111	Tehingu vorm	X	
§-d 84-89	Tehingu tühisus		X
§-d 90-101	Tehingu tühistamine		X
§-d 34, 115-131	Esindamine		X
§-d 134-137	Tähtaeg ja tähtpäev		X
§-d 142-169	Aegumine		X

2. Äriseadustik (ÄS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§-d 137-147, 242-255	Osaühingu (aktsiaseltsi) asutamine	X	
§ 148, 149, 150, § 154 ¹	Osa, selle võõrandamine, osaga ja osanikuga seotud erioigused	X	
§-d 192-196 ² , 338-351 ²	Osakapitali (aktsiakapitali) suurendamine	X	
§-d 197-200 ¹ , 352-363	Osakapitali (aktsiakapitali) vähendamine	X	
§ 59, 60	Ettevõtja kustutamine, aastaaruande esitamata jätmine	X	
§ 160-165, 276-285	Omakapitali kasutamine ja muutmiskohustus	X	
§-d 179, 334-337	Aruannete kinnitamine ja kasumi jaotamine	X	
§-d 168-191, 290-330	Osaühingu (aktsiaseltsi) juhtimine		X
§ 135, 167 ¹ , 187, 221, 289, 289 ² , 315, 327, 383, 384	Osaühingu (aktsiaseltsi) ja selle tegevusega seotud vastutus	X	
§ 235, 237, 238, 241	Aktsiate liigid, eelisaktsia, vahetusvõlakiri		X

3. Mittetulundusühingute seadus (MTÜS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§ 1	Mõiste ja tegevuse piirangud		X
§-d 12-17	Liikmed		X
§-d 18-36 ¹	Juhtimine ja raamatupidamine		X

4. Sihtasutuste seadus (SAS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§-d 1, 2	Mõiste ja tegevuse piirangud		X
§-d 5-8	Asutamine		X
§-d 16-32	Juhtimine		X
§-d 33-39	Raamatupidamine		X

5. Tulundusühistuseadus (TÜS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§ 1, 3	Mõiste ja äriseadustiku kohaldamine		X
§ 11	Liikmed		X
§ 55-59	Juhtimine ja raamatupidamine		X

6. Asjaõigusseadus (AÕS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§ 6, 68, 70	Omandi mõiste, ühine omand	X	
§ 92	Vallasomandi tekkimine		X
§ 119	Kinnisomandi tekkimine		X
§ 172	Reaalservituudi mõiste		X
§ 201	Kasutusvalduse mõiste		X
§ 225	Isikliku kasutusõiguse mõiste		X
§ 229	Reaalkoormatise mõiste		X
§ 241	Hoonestusõiguse mõiste	X	
§ 256	Ostueesõiguse mõiste		X
§ 276	Pandi mõiste	X	
§ 281	Käsipandi mõiste		X
§ 297	Registerpandi mõiste	X	
§-d 314-314 ³	Õiguste pantimine, finantstagatis	X	
§-d 325-332	Hüpoteegi mõiste, tekkimine ja lõppemine	X	
§ 363, § 363 ¹ , § 364	Kohtulik hüpoteek	X	

7. Võlaõigusseadus (VÕS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§-d 1-7	Põhimõisted	X	
§-d 8-13	Leping	X	
§ 27	Olulistes tingimustes kokkuleppe puudumine	X	
§ 28	Hinna määramine	X	
§ 35-45	Tüüptingimused	X	
§ 46	Väljaspool äriruume sõlmitava lepingu mõiste		X
§ 52	Sidevahendi abil sõlmitud lepingu mõiste		X
§-d 63-70	Võlgnike paljususe võlasuhtes	X	
§-d 71-75	Võlausaldajate paljususe võlasuhtes	X	
§ 80	Leping kolmanda isiku kasuks		X
§-d 91-94	Rahalise kohustuse täitmine	X	
§ 101	Õiguskaitsevahendid	X	
§ 113	Viivis	X	
§-d 127-140	Kahju hüvitamine	X	
§ 142, 145	Käenduse mõiste ja käendaja vastutus		X
§ 155	Garantii mõiste		X
§ 156, 157	Käsiraha mõiste		X
§ 158-163	Leppetrahvi mõiste		X
§ 164	Nõude loovutamine	X	
§ 175	Kohustuse ülevõtmine	X	
§-d 179, 180	Lepingu ülevõtmine, ettevõtte üleminek	X	
§ 186	Võlasuhte lõppemise alused		X
§ 188	Lepingust taganemise mõiste		X
§ 195	Lepingu ülesütlemise mõiste		X
§-d 197-205	Tasaarvestus	X	
§ 208	Müügilepingu mõiste		X
§ 230	Müügigarantii		X
§ 238	Tagasiostuõigusega müük		X
§ 254, 255	Vahetusleping		X
§ 256	Faktooringulepingu mõiste		X
§ 259	Kinkeleping		X
§ 271	Üürilepingu mõiste		X
§ 339	Rendilepingu mõiste		X
§ 361	Liisingulepingu mõiste		X
§ 368	Litsentsilepingu mõiste		X
§ 375	Frantsiisilepingu mõiste		X
§ 389	Tasuta kasutamise lepingu mõiste		X
§-d 396, 397	Laenuleping, intress	X	

§ 398, 399	Laenulepingu korraline ja erakorraline ülesütlemine	X	
§-d 401-402	Krediidileping, tarbijakrediidileping	X	
§ 422	Kindlustusleping		X
§ 619	Käsunduslepingu mõiste		X
§ 635	Töövõtulepingu mõiste		X
§ 658	Maaklerilepingu mõiste		X
§ 670	Agendilepingu mõiste		X
§ 1027	Alusetu rikastumine	X	
§ 1043, 1045	Õigusvastaselt tekitatud kahju hüvitamine	X	
§ 1048	Asjatundja ebaõige arvamuse õigusvastasus	X	
§ 1050	Süü vastutuse alusena	X	

8. Töölepingu seadus (TLS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§ 1	Töölepingu mõiste	X	
§ 3 ¹	Töösuhetest tuleneva nõude aegumistähtaeg	X	
§ 5	Töötaja teavitamine töötingimustest		X
§-d 9-10	Tähtajaline tööleping		X
§ 19	Töötaja õigus keelduda töö tegemisest		X
§ 21	Töölähetus		X
§ 22	Saladuse hoidmise kohustus		X
§ 23, 24	Konkurentsipiirangu kokkulepe, selle kehtivus pärast töösuhte lõppemist		X
§-d 29-41	Töötasu ja töötaja kulude ja kahju hüvitamine, töötaja andmed	X	
§-d 54-71	Puhkus	X	
§ 100	Tööandja tasutav ülesütlemise hüvitis		X
§-d 85-103	Töölepingu ülesütlemine	X	

9. Pankrotiseadus (PankrS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§-d 1-3	Pankroti ja pankrotimenetluse mõiste	X	
§-d 9-10	Pankrotiavalduse esitamine		X
§ 29	Pankrotimenetluse raugemine		X
§ 35	Pankroti väljakuulutamise tagajärjed	X	
§-d 93-99	Nõuete esitamine		X
§ 100 ¹	Nõuete kaitsmise kord ja tähtajad		X
§-d 109-119	Tagasivõitmine		X
§ 123	Vara välistamine pankrotivarast		X

§ 128	Võlgniku raamatupidamise korraldamine	X	
§ 129	Ettevõtte tervendamise ja tegevuse lõpetamise otsustamine		X
§ 146, 147	Pankrotimenetlusega seotud väljamaksed ja elatise maksmine		X
§ 148	Massikohustused	X	
§ 153	Nõuete rahuldamisjärgud	X	
§ 157	Pankrotimenetluse lõppemise alused		X
§ 178	Kompromissi mõiste		X

10. Saneerimisseadus

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§ 2	Saneerimise mõiste	X	
§ 11	Saneerimismenetluse algatamise tagajärjed	X	
§ 45	Saneerimiskava kinnitamise tagajärjed		X
§ 49	Pankrotiavaldus saneerimiskava kehtivuse ajal		X

11. Maksukorralduse seadus (MKS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§-d 5,6	Maksuhaldur ja maksukohuslane	X	
§-d 85-91, 92-95	Maksu deklareerimine, arvutamine, maksudeklaratsioonide parandamine, sunniraha	X	
§-d 17, 18, 31 ja 32, 56-58, 105-107, 115-119	Maksunõuded ja –kohustused, nende täitmine ja arvestus e-maksuametis, maksuarvestuse seosed raamatupidamisega, maksuvõla info ja intresside arvestus	X	
§-d 35-42	Nõuete ja kohustuste üleminek, kolmanda isiku vastutus võõra maksukohustuste eest		X
§-d 57	Maksuseadustest tulenevad erinõuded raamatupidamise korraldamisele	X	
§-d 10-15, 43-50, 59-721	Maksuhalduri ülesanded, maksumenetlus ja tõendid		X
§-d 83, 84	Majanduslikust sisust lähtuva tõlgendamise põhimõte maksuõiguses		X
§-d 111-1141, 128-133	Maksuvõlgade sissenõudmine		X
§-d 33, 98-99, 106-107, 118, 132	Maksukohustuste, kõrvalkohustuste ja tagastusnõude aegumistähtajad		X

12. Tulumaksuseadus (TuMS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§-d 1-7	Füüsilise isiku, juriidilise isiku ja mitteresidendi maksustamise põhimõtete erinevused	X	
§-d 12-22	Maksustatava tulu liigid ja nende maksustamise erisused (millal rakendatakse tulumaksu kinnipidamist, millistest tululiikidest saab teha mahaarvamisi)	X	
§-d 13, 15, 17, 19	Füüsilise isiku tulude maksustamisel kehtivad maksuvabastused ja nende rakendamise tingimused (eelkõige: lähetuskulud, isikliku sõiduauto hüvitis, stipendiumid)	X	
§-d 40-43	Tulumaksu kinnipidamine, maksuvaba tulu rakendamine, tulumaksu määrad	X	
§-d 14 - 21, 32-391,	Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulude ja kulude arvestamine (ettevõtlusega seotud kulud, maksustava tulu arvestamise eeskirjad)		X
§-d 6, 43	Residentsuse määramine ja kontrollimine, residentsustõend		X
§-d 29-31	Mitteresidendi maksustamine		X
§-d 29, 43	Maksulepingutest tulenevad erisused mitteresidendi maksustamisel ja nende rakendamise kord		X
§-d 7, 53	Mitteresidendi püsiv tegevuskoht ja selle maksustamise erisused		X
§ 48	Erisoodustused	X	
§ 49	Kingitused, annetused, vastuvõtukulud	X	
§ 50, 501, 502	Dividendide ja muude kasumieraldiste maksustamine	X	
§-d 51, 52	Ettevõtlusega mitteseotud väljamaksed	X	
§ 8, § 50 lg 4-8	Seotud isiku mõiste ja rakendus, siirdehinnad		X
§ 11	Tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekiri (nimekirja saamise tingimused, soodustused)		X
§-d 101	Maksualast koostööd mittetegeva jurisdiktsioonis asuva juriidilise isiku tulu maksustamine	X	

13. Sotsiaalmaksuseadused

13.1. Sotsiaalmaksuseadus (SMS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§ 1, 2	Sotsiaalmaksu mõiste ja objekt	X	
§ 2 lg 5-8, § 9 lg 3-5 ¹	FIE sotsiaalmaks ja avansilised maksed		X
§ 3	Sotsiaalmaksuvabastused (sh erinevused võrreldes tulumaksuvabastustega)	X	

§ 3	Sotsiaalkindlustusmaksete tasumine mitteresidendi tasudelt		X
§ 6	Sotsiaalmaks erijuhtudel	X	

13.2 Ravikindlustuse seadus (RakS)

§-d 5-14	Ravikindlustuskaitse, kindlustatute arvelevõtmine Haigekassas		X
§-d 50-62	Ajutise töövõimetuse hüvitis, tööandja haigushüvitis		X

13.3 Töötuskindlustuse seadus (TKindlS)

§ 2, 3, §-d 40-42	Töötuskindlustus	X	
-------------------	------------------	---	--

13.4 Kogumispensionide seadus (KoPS)

§-d 6-11	Kohustusliku kogumispensioni makse-(erisused võrreldes sotsiaalmaksuga)	X	
----------	---	---	--

13.5 EÜ määrus 883/2004

Määrus 883/2004 art 11-16	Sotsiaalkindlustusmaksete tasumine välismaal töötavate töötajate eest (sh ajutine lähetamine teise EL liikmesriiki)		X
---------------------------	---	--	---

14. Käibemaksuseadus (KMS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§-d 19-26, § 11 lg 5, § 29 lg 5, 10	Käibemaksukohustuslaseks registreerimise ja registrist kustutamise tingimused ning tagajärjed		X
§ 2 lg 2	Ettevõtluse mõiste käibemaksuseaduses		X
§-d 1, 3, 4	Maksustatavad tehingud, omatarve, tehingud, millest ei teki käivet	X	
§ 2 lg 3	Kauba ja teenuse mõiste	X	
§ 2 lg 11	Vahendusteenus	X	
§ 2 lg 5, § 29 lg 8, § 31 lg 7 ¹	Võõrandamise mõiste.	X	
§ 3 lg 4-6, § 8, § 10, § 38, § 44 ¹	Pöördmaksustamine: kauba ühendusesisene soetamine, muud kauba soetamise juhtumid, impordi maksustamise erikord, teenuse saamine välismaa ettevõtjalt	X	
§ 3 lg 5, §-d 21, 23, 25	Piiratud maksukohustuslane		X
§-d 5, 7, 9, 10, § 15 lg 3-61	Nullmääraga maksustatav käive: eksport, kauba ühendusesisene käive, muud kaubakäibed, teenuse osutamine, mille käive ei teki Eestis, muud teenused	X	

§ 3 lg 31, §-d 9, 10, § 15 lg 61, § 29 lg 1	Maksukohustuse tekkimine välismaal, tehingud peakontori ja püsiva tegevuskoha vahel		X
§ 16	Maksuvaba käive	X	
§ 16 lg 2 p 2,3, § 16 lg 3, 4	Kinnisvara müük ja kasutada andmine – maksustatavad ja maksuvabad tehingud	X	
§ 16 lg 3, 4	Maksuvaba käibe vabatahtlik maksustamine		X
§ 11	Käibe tekkimise aeg, sh ettemaksed	X	
§ 12, § 29 lg 7	Käibe maksustatav väärtus, sh allahindlused ja soodustused	X	
§ 27, 28	Käibedeklaratsioon, ühendusesisese käibe aruanne	X	
§ 27 lg 5, § 29 lg 7, 8, 9	Parandused ja korrigeerimised käibemaksuarvestuses, kreditarve		X
§ 29 lg 1, 3, 5-5 ² , §- d 30, 31	Sisendkäibemaksu mahaarvamine (eeldused, tingimused, aeg)	X	
§ 29 lg 4, §-d 30, 32-33	Sisendkäibemaksu osaline mahaarvamine ja korrigeerimine (sh erisätted kinnisvara kohta)	X	
§ 37	Arve vorminõuded, lihtsustatud arve, viited arvel	X	
§ 40	Reisiteenuste maksustamise erikord	X	
§-d 41-42	Kasutatud kaupade müügi maksustamise erikord	X	
§ 44	Kassapõhine käibemaksuarvestus	X	
§ 35	Käibemaksu tagastamine välismaa ettevõtjatele		X
§-d 1-4, 16, 19, 32, 36	Käibemaksuarvestuse seosed raamatupidamisarvestusega: erisused käibe mõistes, erisused liisingutehingute liigitamisel, täiendavad arvepidamise nõuded, käibedeklaratsiooni ja kasumiaruande võrdlus, põhivara mõiste rakendus käibemaksuarvestuses, parendatud ehitise mõiste rakendus	X	

15. Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus (ATKEAS)

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§-d 12-16, 18-20, 46, 56, 66	Aktsiisiga maksustatavad kaubagrupid ja aktsiisimäärad	X	
§ 24 p 65- 610	Soodusaktsiisi määr ja audiitorkontroll		X
§-d 27, 50-55, 69 ² -69 ¹³	Aktsiisivabastused ja nende rakendamise tingimused, aktsiisivabastuse load		X

§-d 49 ¹ , 61	Maksumärgid	X	
-----------------------------	-------------	---	--

16. Muud maksuseadused

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
MaaMS, §-d 1-5, 7	Maamaksu tasumise kord		X
RVMS, §-d 1-3; 5	Raskeveokimaksu objekt ja maksu tasumise kord		X
PakAS, §-d 1; 7-8	Pakendiaktsiisi objekt, maksu tasumise kord		X
HasMMS, §-d 1-4, 6	Hasartmängumaksu objekt, maksu tasumise kord		X

17. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
§ 13, 14, 19, 20-22, 31, 36-39	Hoolsusmeetmed	X	
§ 46-47	Andmete registreerimine, säilitamine ja isikuandmete kaitse	X	
§ 49, 51	Teatamiskohustus ja teate konfidentsiaalsus	X	

18. Isikuandmete kaitse üldmäärus 2016/679

Viide sättele	Sätte pealkiri	P	L
art 4 p.1	Isikuandmed	X	
art 30	Isikuandmete töötlemise toimingute registreerimine	X	
art 24	Isikuandmete töötlemise toimingute dokumenteerimine	X	
art 4 p.2	Isikuandmete töötlemise mõiste	X	
art 9	Eriliiki isikuandmed	X	
art 5	Töötlemise põhimõtted	X	
art. 4 p. 8 ja 9	Vastutav ja volitatud töötleja, vastuvõtja	X	
art. 5 lg 1 p. a ja lg 2	Andmetöötleja vastutus	X	
art 35	Andmekaitsealane mõjuhindang	X	

* Allikate alajaotuste liigitamisel toodud viited sätete paragrahvidele või punktidele on näitlikud